

K URČOVÁNÍ BOJOVÝCH ÚKOLŮ DIVIZÍM

Úspěch útočné operace armády závisí mimo jiné i na důsledném zplánování a sladění bojové činnosti vojsk. Tuto skutečnost zvyrazňují soudobé podmínky, kdy k dosažení operačních cílů je nutné využít značného množství sil a prostředků a jednotného plánování při určování bojových úkolů.

Poznatky z řady cvičení ukazují na nejasnosti a značné rozdílnosti ve stanovení bojových úkolů v útočném boji.

Podle ustanovení Polního řádu ČSLA — Vševojsk-1-1 se divizím pro vedení bojové činnosti stanoví bojové úkoly rozdílně. Za použití klasických prostředků ničení určujeme divizi: bližší úkol, následující úkol a úkol dne. Při použití prostředků hromadného ničení pak podle ustanovení čl. 374 určujeme bližší úkol, směr dalšího útoku a úkol dne.

Bližší úkol — je částí bojového úkolu divize, který má plnit v původní bojové sestavě při jednom systému organizace součinnosti. Splnění bližšího úkolu spočívá zpravidla ve zničení nepřítele v útočném pásmu, průlom obrany nepřítele do hloubky bojové sestavy brigád 1. sledu divize prvního sledu nepřítele a ovládnutí čáry, která zabezpečuje úspěšné splnění následujícího úkolu.

Následující úkol určujeme při průlomu připravené obrany v podmínkách bez použití jaderných zbraní. Je částí bojového úkolu, který plní vojska divize v útočném boji po splnění bližšího úkolu. Obsahem je průlom obrany do celé hloubky bojové sestavy divize prvního sledu a zničení divizních záloh. Je určen dalším cílem boje a předpokládáme k jeho splnění dílčí změny v bojové sestavě divize, např. zasazení druhého sledu do bojové činnosti, upřesnění organizace součinnosti, nové rozdělení dělostřelectva apod.

Úkol dne — je konečný bojový úkol divize v útočném boji, který musí být splněn do konce dne. Obsahem je ovládnout čáru (objekt) do hloubky až 50 km.

Při stanovení „úkolu dne“ jsou největší nepřesnosti a značný rozdíl. Jedna z příčin nejednotnosti je, že není definován pojem „úkol dne“. V důsledku to-

hoto setkáme se s případy stanovení úkolu dne do rána (tj. 06.00 hodin astronomického dne) ..., nebo do 24 hodin kalendářního dne (tzn. do půlnoci), ale i s jeho stanovením pouze na denní bojovou činnost. Proto chci vyjádřit svůj názor na tuto problematiku.

Rozhodující úlohu při stanovení bojového úkolu divizím má velitel armády. Při plánování útočné operace je proto nutné zvážit, jak časově určit „úkol dne“. V každém případě by měla být ve štábech jednotka názoru na tuto problematiku.

Jako bojový úkol dne chápou bojovou činnost vojsk, která zahrnuje opatření **denní i noční bojové** činnosti.

Tomuto odpovídá u řady štábů vžitá metoda určování bojových úkolů dne divizím do rána (06.00 hodin) příštího kalendářního dne. Takto stanovený úkol zahrnuje bojovou činnost pro denní i noční dobu astronomického dne a má tyto přednosti:

- orientuje velitele divize pro vedení bojové činnosti ve dne i v noci a o předpokládaném směru činnosti příštího dne;

- vytváří v průběhu noci podmínky pro přijetí a zabezpečení rozhodnutí velitele a realizace opatření k zabezpečení bojové činnosti do rána příštího dne;

- nezatěžuje při vedení bojové činnosti v odpoledních hodinách velitele a štáb armády, který přijímá rozhodnutí pro vedení bojové činnosti v rámci operace na příští den boje, přijetím rozhodnutí na vedení bojové činnosti v noci, ale štáb armády pouze upřesňuje některé otázky. Velitel divize vydáním bojového nařízení pro vedení bojové činnosti v noci upřesňuje bojovou činnost. Velitelé a štáby se mohou plně soustředit na přípravu bojové činnosti pro příští den.

Tímto se vytvářejí lepší podmínky pro plánování a přípravu všech opatření, která se musí během noci splnit k zabezpečení bojové činnosti příštího dne. Tato činnost zpravidla zahrnuje:

- vedení bojové činnosti od setmění do rozednění;
- organizaci velení,
- přeskupení jednotek a útvarů,
- doplnění výstrojním materiálem všeho druhu,
- zdravotnická opatření,
- stravování vojsk,
- organizaci a zabezpečení nejnutnějšího odpočinku.

Tento způsob plánování bojové činnosti zabezpečuje realizaci řady opatření, která jsou u druhů vojsk a služeb plánována na 24 hodin astronomického dne, jako např. rozdělení zásob materiálu, rozdělení hlavního úsilí apod. Dává možnost využít noci k utajení příprav i soustředění sil a prostředků na směry hlavního úsilí.

Nevýhodou tohoto způsobu je, že nevymezuje vedení bojové činnosti na den a noc, nevytváří předem z hlediska časového a prostorového podmínky pro reálnější plánování a pro organizaci opatření k vedení bojové činnosti v noci.

Proto rozdělení — vymezení bojové činnosti na den a na noc je nutné a při stanovení úkolů divizím bychom je měli uvádět. Dává veliteli armády možnost reálnější stanovit tempo bojové činnosti, hlavně náplň bojového úkolu divizím pro denní i noční dobu.

Hloubka úkolu dne v soudobých podmínkách vedení operace a boje se určuje v rozmezí 40—60 km za 24 hodin bojové činnosti. Při průlomu přípravné obrany nepřítele za použití klasických prostředků ničení a při boji v horském a zalesněném terénu bude z hlediska možného tempa 25—35 km. Tyto normy nejsou šablonou, ale možným předpokladem. Skutečné tempo bude ovlivňovat stav a bojeschopnost vojsk, terén, noční a denní doba, počty použitých jaderných úderů i aktivní činnost vojsk nepřítele.

Při vedení bojové činnosti bez použití jaderných prostředků a stanovení následujícího úkolu divizi by měl tento zahrnovat a určovat bojovou činnost vojsk divize do setmění a odpovídající obsahové stanovení úkolu pro vedení bojové činnosti v noci, který pak bude určen splněním „úkolu dne“ ráno příštího kalendářního dne.

Tato hloubka následujícího úkolu odpovídá náplni úkolu v duchu požadavků ustanovení řádů a i soudobému učlenění obrany možného nepřítele. Zabezpečuje i vedení bojové činnosti ve vysokých tempech.

Metoda zahajování bojové činnosti ráno odpovídá praxi i za VVV. Většina přijímaných rozhodnutí pro vedení bojové činnosti od rána, což vytvářelo podmínky pro utajení příprav, dovedení úkolů do vojsk a organizaci všestranného zabezpečení.

Určování úkolů dne do 24 hodin kalendářního dne rozděluje vedení bojové činnosti v noci na dvě části. Vyžaduje, aby velitel armády i velitel divize přijal rozhodnutí pro vedení bojové činnosti od půl noci.

Z hlediska práce štábů (metodiky činnosti) je nutné zahájit na operačním stupni plánování a organizaci boje již v poledních hodinách, tj. v době největšího bojového úsilí, kdy situace bude vyžadovat od štábů zabezpečení vedení a řízení činnosti vojsk.

Materiální zabezpečení, přísuny a přesuny vojsk je nutné zahajovat a vykonávat převážně již v denní době. To jsou skutečnosti dosti nepříznivé.

Závěr

V článku uvádím názor na problematiku určování bojových úkolů dne divizím s cílem přispět k dosažení jednoty u vojsk, neboť poznatky ukazují na značné rozdílnosti v praxi.

Bojový úkol dne svazku chápou jako bojovou činnost vojsk, která zahrnuje opatření denní i noční bojové činnosti — období 24 hodin astronomického dne.

Určování bojového úkolu dne svazkům na dobu od rána nebo s dobou zasedání do bojové činnosti jednoho dne do rána (06.00 hodin) druhého kalendářního dne má řadu předností. Vytváří mimo jiné i nejvýhodnější podmínky pro práci velitelů a štábů při plánování a zabezpečení bojové činnosti.

Z hlediska hloubky a náplně úkolů bude v první řadě odpovídat charakteru bojové činnosti a podmínkám, ve které bude úkol plněn.

I když v článku používám obecný termín „do rána“, je povinností velitelů v úkolech a nařízeních přesně stanovit hodinu, nepřipouštět formálnost, neboť „ráno“ jako pojem času můžeme chápat různě.

Při stanovení úkolů je vhodné určovat bojovou činnost vojsk pro denní dobu. Tato by měla při vedení bojové činnosti za použití klasických prostředků ničení odpovídat hloubce následujícího úkolu divize. Tímto vytvářet podmínky pro dosažení vysokých temp útoku, jak požadují současné podmínky vedení bojové činnosti.